

2018AC37

VERSLAG van de vergadering van de Financiële Audit Commissie van 3 september 2018 in het Provinciehuis van Utrecht

Voorzitter:

Drs. J. Germs

Aanwezig:

D. Straat (gedeputeerde), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), ing. B.C. v.d. Dikkenberg (SGP), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), mw. N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), mw. drs. N.A. Krijgsman (PvdA) en W.G.J. Wijntjes, RA (CDA).

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Mw. M.L. Engelsman en drs. J. Dorst (griffiers) en mw. G. van Weerd (verslag).

---

1. OPENING EN ALGEMEEN

De voorzitter heet de aanwezigen welkom en opent de vergadering.

1.1 Opening

Bericht van verhindering is ontvangen van de heer IJssennagger.

1.2 Agenda

Onder verwijzing naar de vorige vergadering, memoreert de heer Wijntjes de afspraak dat de accountant in deze vergadering een presentatie zou houden over zijn voorlopige bevindingen ten aanzien van de controle jaarrekening 2017. Echter, dit punt staat niet op de agenda vermeld.

Gedeputeerde Straat licht toe dat dit punt is vervallen, omdat de accountant hem liet weten dat er nog geen nieuws te melden is. EY heeft intern wat prioriteiten verschoven waardoor de controle niet voor de zomer kon worden afgerond. De verwachting is wel dat de controle in de komende week kan worden afgerond.

1.3 Mededelingen

Geen bijzonderheden.

1.4 Verslag Audit commissie van 18 juni 2018

Met in achtneming van de volgende opmerkingen van de heer Wijntjes wordt het verslag van deze vergadering vastgesteld:

- Pag. 3, 2^e alinea, 3^e regel wordt: "De provincie (en niet de accountant) heeft zijn uiterste best gedaan om een correcte SiSa verantwoording op te stellen.....".
- Pag. 6, 2^e alinea, 1^e regel wordt: "De heer Wijntjes stelt de vraag of de onderbouwing van reserves wel altijd juist is."

Naar aanleiding van pag. 8, overheveling budgetten, gaat de heer Wijntjes ervan uit dat de afspraken, die daarover bij de kadernota worden gemaakt, nauwlettend door de afdeling Financiën worden bewaakt als het gaat om nut en noodzaak van budgetoverheveling. Zijn ervaring is namelijk dat budgethouders belang hebben bij spaargedrag en dat moet zoveel mogelijk worden voorkomen.

Gedeputeerde Straat bevestigt dat de afdeling Financiën er op toeziet dat de spelregels voor overheveling van budgetten correct worden opgevolgd.

1.5 Rondvraag

Geen rondvragen.

1.6 Termijnagenda en lijst moties PS 12 juli 2018

Geen bijzonderheden.

2. FINANCIËN

2.1 Brief Minister BZK inzake jaarrekening 2017

Mevrouw Krijgsman vraagt naar de actuele stand van zaken en stelt ook de volgende vragen:

- Gaat de provincie Utrecht geschiedenis schrijven als eerste provincie die zijn jaarrekening niet op orde heeft?
- Wat zijn de gevolgen wanneer de deadline van 1 oktober niet wordt gehaald? O.a. wijst zij op de begrotingsbehandeling in december.
- Zij constateert dat de data in de brief van BZK niet geheel correct zijn. O.a. wordt er melding gemaakt van 29 september, zijnde een PS vergadering. Dat is onjuist.
- Is er al contact opgenomen met het ministerie van I&M over de verantwoording van de specifieke SiSa uitkeringen?

De heer Wijntjes constateert dat voorliggende brief enkele omissies bevat. Zo wordt er op pag. 2 melding gemaakt van de jaarrekening 2016, terwijl het gaat om de jaarrekening 2017. De zin op de laatste pagina, over het “plausibel aanleveren van de jaarstukken” is eveneens merkwaardig. Kennelijk wordt bedoeld dat de jaarrekening naar alle waarschijnlijkheid goed moet zijn. Die laatste formulering biedt wellicht ruimte om een voorlopig door PS vastgestelde jaarrekening in te dienen.

In de Financiële Verhoudingswet komt de term “overmacht” niet voor. Hij krijgt de indruk dat het oordeel, dat er geen sprake is van overmacht, een gelegenheidsinterpretatie van BZK is geweest.

Hij is van mening dat BZK de kwestie van “geen overmacht” wel erg zwaar aanzet. Hij vraagt GS welke risico’s zich mogelijk kunnen voordoen, wanneer de jaarrekening niet op tijd wordt ingediend.

Mevrouw De Haan vindt de brief van BZK “pijnlijk helder”. De heer Wijntjes zoekt redenen om af te doen aan deze brief, maar de ChristenUnie vindt het als een paal boven water staan dat de provincie (als grond voor uitstel) overmacht heeft aangevoerd. De minister maakt duidelijk dat de provincie zich daar niet op kan beroepen en dat de provincie dat had kunnen weten. De ChristenUnie vindt een en ander geen sterk staaltje van bestuurlijk vermogen van de provincie Utrecht.

Haar fractie had verwacht dat GS hierover een memo naar de commissie zou doen toekomen, om officieel ingelicht te worden over de belangrijke vraag of de jaarrekening al dan niet voor 1 oktober kan worden geaccordeerd. Zij vraagt de gedeputeerde alsnog te reageren op voorliggende brief van BZK.

In de vorige vergadering wilde de gedeputeerde niet ingaan op de vraag wat er kan gaan gebeuren wanneer de jaarrekening niet tijdig wordt ingediend. Zij stelt die vraag nu opnieuw.

De heer Van Essen vraagt of de reactie van BZK op het verzoek van uitstel van de provincie Utrecht GS heeft verrast. Ook GroenLinks vraagt of de deadline van 1 oktober a.s. haalbaar is. Wat zijn de risico’s wanneer de jaarrekening niet tijdig wordt ingediend? Aan welk maatregelenpakket denkt de minister en wat wordt er op dit moment gedaan om de risico’s voor de provincie Utrecht te beperken?

De heer V.d. Dikkenberg sluit zich aan bij de opmerkingen van de ChristenUnie. Het is zaak dat de brief van BZK zeer serieus wordt genomen. Die brief geeft houvast om daadwerkelijk in te kunnen grijpen, en dat is ook nodig. Hij heeft het optreden destijds van de heer Van Lunteren in de gemeente Utrechtse Heuvelrug als heel heilzaam ervaren. Toen volgde er in die gemeente een “resetperiode” om terug te gaan naar de kerntaken.

Voorliggende brief geeft in dat opzicht duidelijke handvatten voor de provincie Utrecht. Hij hoopt overigens niet dat er alleen maar een boete wordt opgelegd, maar dat het ministerie richting de provincie ook maatwerk betracht.

Op verzoek van de heren Van Essen en Wijntjes verduidelijkt de heer V.d. Dikkenberg dat ogen van buiten af, in dit geval het ministerie, een helder inzicht in de organisatie kunnen opleveren en dat kan tot duidelijke adviezen leiden. Interbestuurlijk toezicht heeft tot doel elkaar scherp te houden. Een casus in 2017 geeft de accountant nu aanleiding tot een heroverweging, wellicht zelfs tot heroverweging van de jaarrekening over een meerdere jaren. Dat is een serieuze alarmknop en derhalve vindt de SGP het een goede zaak dat ogen van buiten af meekijken.

De heer Wijntjes acht de provincie Utrecht in staat om zelf orde op zaken stellen. Daar is z.i. geen toezicht-houder voor nodig.

De heer Van Essen memoreert dat tijdens de audit mobiliteit financiën werd ervaren dat het meekijken van ogen van buitenaf een positieve uitwerking heeft. Hij vindt het echter prematuur om te concluderen dat dit nu ook weer nodig zou zijn. Hij begrijpt dat de heer V.d. Dikkenberg bepleit dat, wanneer het ministerie zou overgaan tot het treffen van maatregelen, een en ander niet alleen maar negatief moet worden beoordeeld, maar ook als een kans moet worden gezien om de provinciale organisatie te verbeteren. Dat wordt door de heer V.d. Dikkenberg beaamd.

De heer De Brey is ook bekend met de situatie destijds in Utrechtse Heuvelrug, maar daar was z.i. sprake van een andere situatie. Daar was de begroting meerjarig structureel niet op orde, waarna er een onder toezichtstelling volgde. De provinciale begroting daarentegen is meerjarig structureel op orde. Er is door de provincie een vormfout gemaakt en dat levert nu problemen op. Hij vraagt voorts hoe serieus de brief van BZK is. Er wordt ferme taal gebezigd maar de brief bevat wonderlijke formuleringen.

Gedeputeerde Straat licht toe dat het de provincie niet gaat lukken om de deadline van 30 september 2018 te halen. Het integriteitonderzoek naar aanleiding van de klokkenluidermelding loopt nog steeds. Hij is het eens met de analyse van de heer de Brey dat de provincie nu in het nauw zit door een vormfout, terwijl de begroting meerjarig op orde is. Voorzien wordt dat het onderzoek van de accountant pas na 1 oktober kan worden afgerond. Vervolgens zal de besluitvorming door GS en PS ook nog enige tijd vergen.

Overleg is er geweest met het onderzoeksbureau en dat bureau heeft de behoefte een aantal zaken diepgaander te onderzoeken. Ook dat kost meer tijd.

Een en ander leidt ertoe dat de provincie Utrecht opnieuw in overleg gaat met BZK. Op zeer korte termijn is er een overleg gepland met de accountant over het zo snel mogelijk kunnen afronden van het controleproces.

Het is ook GS opgevallen dat de brief van BZK enkele wonderlijke formuleringen bevat. Hij heeft inmiddels wel begrepen dat deze brief het vaste format is van BZK in soortgelijke situaties. In het gesprek met BZK zal worden nagegaan of en zo ja waar partijen elkaar tegemoet kunnen komen.

Spreker heeft kennisgenomen van de analyse van BZK wat betreft het definiëren van overmacht. Zaak is het dat het proces zo goed mogelijk wordt georganiseerd. Daarbij tekent spreker aan dat accountant en onderzoeksbureau wel de ruimte moeten krijgen om hun werk zorgvuldig te doen en daarbij zo goed mogelijk door de provincie moeten worden gefaciliteerd.

De vraag "wat nou als" kan hij nog niet beantwoorden. Hij weet niet wat er gaat gebeuren en de doorlooptijd van het proces is ook nog niet duidelijk. Belangrijk is het dat er met BZK wordt overlegd of uitstel tot nieuwe coulance kan leiden, of dat er toch formele maatregelen worden genomen. BZK kan inderdaad de bevoorschotting beëindigen maar na verloop van tijd komt dat geld wel weer terug. Het is wel buitengewoon vervelend en ongemakkelijk wanneer de provincie in zo'n situatie terecht zou komen.

De heer Van Essen vindt het verstandig om in deze onzekere fase scenario's op te stellen van hetgeen er kan gaan gebeuren. Wat is het palet aan maatregelen waar het ministerie mee zou kunnen komen en de consequenties daarvan voor de organisatie? Hebben GS dat al in beeld?

Mevrouw Krijgsman vindt het een goed idee om nu in scenario's te gaan denken en de gevolgen in beeld te brengen, bv. voor de behandeling van de begroting. GS gaan afspraken maken met BZK en EY, zo begreep

zij. Zij vraagt of de gedeputeerde deze commissie – zo nodig vertrouwelijk – via een memo over de afspraken kan informeren. Eventueel kan er tussentijds ook een kort voortgangsgesprek voor deze commissie worden belegd.

De heer Wijntjes is het ermee eens dat alle aandacht nu moet gaan naar het zorgvuldig afronden van het onderzoek en het proces met BZK. Wellicht dat toch nog eens onder de aandacht van het bureau kan worden gebracht welke problemen er in de provincie gaan ontstaan wanneer het onderzoek bv. pas ná 1 januari wordt afgerond. Hij memoreert dat er één provincie is geweest, nl. de provincie Zuid-Holland, die 15 jaar geleden niet in staat was de jaarrekening tijdig bij BZK in te dienen.

De heer V.d. Dikkenberg vindt eveneens dat de zorgvuldigheid van het proces voorop moet staan. Hij begrijpt dat het financiële beheer van de provincie deugdelijk is, dan is het merkwaardig dat er financiële sancties wegens een vormfout worden opgelegd. Kan dat ook onderwerp van gesprek zijn?

Mevrouw De Haan vraagt nadere informatie over de gang van zaken wanneer BZK stopt met de bevoorschotting. Voorts vraagt zij naar de externe communicatiestrategie, nu duidelijk is geworden dat de provincie de deadline van 1 oktober niet gaat halen.

Gedeputeerde Straat verwijst naar de brief van BZK waarin de maatregelen rond het stopzetten van de bevoorschotting tot maximaal 26 weken worden beschreven. Echter, hoe het precies gaat lopen hangt ook af van de vervolggesprekken met BZK. In het gesprek met BZK zal duidelijk worden aangegeven waar de provincie nu staat, wat de dilemma's zijn en zal worden betoogd dat de financiën van de provincie structureel op orde zijn. Betracht BZK geen coulance, dan stopt de bevoorschotting tot maximaal 26 weken. Met de huidige reserves kan de provincie dat wel dragen. Het geld komt er uiteindelijk wel, maar er ontstaat dan wel een ongemakkelijke situatie.

De heer Van Essen vraagt of het ontstaan van een ongemakkelijke situatie in feite het grootste probleem van de provincie is.

Gedeputeerde Straat wijst erop dat de provincie zelf ook toezichthouder is en dat vraagt om voorbeeldgedrag. Dat wordt dan wel doorkruist door eventuele sancties van BZK.

Hij zegt toe deze commissie te zullen informeren over de afspraken die met BZK en EY worden gemaakt, wellicht via een statenbrief. Ook kan worden overgegaan tot een tussentijds overleg in besloten setting.

Er is nu nog geen externe communicatiestrategie voorhanden. Wel zal duidelijk moeten worden uitgelegd dat de termijn, die door BZK wordt opgelegd, niet door de provincie kan worden gehaald.

Voorts zal spreker zich nog gaan beraden over de planning van de begrotingsbehandeling. Het is inderdaad denkbaar dat die planning wordt doorkruist. Is dat het geval, dan kan de begroting wellicht wel worden vastgesteld, zonder het jaarrekeningresultaat.

De heer Van Essen constateert dat er door deze auditcommissie vooral wordt gesproken over een vormfout van de provincie. Echter, er loopt nog een onderzoek en op de uitkomst daarvan moet niet worden voortgelopen. In die zin dienen PS daartoe enige afstand te bewaren.

Gedeputeerde Straat bedoelde met de vormfout aan te geven dat de klokkenluidermelding niet aan de accountant is doorgegeven. Hij onderschrijft geheel dat het onderzoek van de accountant zorgvuldig moet gebeuren en de ruimte moet krijgen.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

2.2 SiSa verantwoordingsinformatie 2017

Dit punt geeft geen aanleiding tot opmerkingen en wordt als afgehandeld beschouwd.

2.3 Presentatie van de concerncontroller over de verbetering van de planning en controlproducten (doelenbomen en indicatoren)

De voorzitter verduidelijkt dat het hier uitsluitend gaat over de techniek en niet over de inhoud van de indicatoren.

Aan de hand van sheets licht de heer Van Wijk de verbetering van de planning en controlproducten (doelenbomen en indicatoren) toe. Op 26 maart jl. heeft hij de commissie al over de start van dit project geïnformeerd en nu wil hij de commissie over de doorontwikkeling bijpraten. Toegevoegd is de openstaande aanbeveling uit de beleidsaudit mobiliteit, nl. het verbeteren van de financiële functie. Ook daar wordt hard aan gewerkt en de eerste resultaten daarvan zijn in de presentatie verwerkt.

PS hadden ook gevraagd hoe een meerjarendoel doorwerkt in de doelen die per begrotingsjaar worden gesteld: hoe hangen deze samen met de indicatoren en hoe kunnen de middelen daaraan worden gekoppeld? Ook daarin zijn stappen gemaakt, zoals in de begroting 2019 duidelijk zal worden.

Spreker licht toe dat men in het programma versterking van control en de financiële functie is gestart met “het straktrekken van de P&C cyclus”. Vele verschillende initiatieven zijn in één sturingscyclus samengebracht, een en ander met betrokkenheid van de primaire afdelingen.

Op een vraag van de heer Wijntjes antwoordt de heer Van Wijk dat hij in dat opzicht binnen de afdelingen “geen rommelzolder” heeft aangetroffen. Wel is men samen met de organisatie teruggegaan naar de oorspronkelijke plannen en de uitvoering; deze zijn vertaald in doelen naar jaren. Dat is een groot winstpunt.

De heer De Brey kan zich voorstellen dat plannen en doelstellingen uit het verleden reeds gerealiseerd zijn. Hij zou het op prijsstellen daarover geïnformeerd te worden. Dat was ook een aanbeveling uit de beleidsaudit.

De heer Van Wijk gaat ervan uit dat de desbetreffende afdelingen dat hebben opgepakt bij het maken van hun begrotingen en dat dit in de rapportering naar PS tot uitdrukking komt.

Tijdens het proces liep men in de uitvoering aan tegen de verschillende indeling van programma's. Bij de doelenformulering bleek het abstractieniveau verschillend te zijn in de programma's. Getracht is dat met een redactieslag in de begroting 2019 op één tekstuele leest te schoeien.

De heer Van Essen vraagt hoe wordt omgegaan met programmaonderdelen die aan meerdere doelen en programma's kunnen bijdragen. De heer Van Wijk antwoordt dat het hoofddoel van een programma leidend is en blijft voor de verantwoording. Immers, PS hebben destijds een keuze gemaakt in doelen en die blijft gehandhaafd.

Op een vraag van de heer De Brey licht de heer Van Wijk toe dat PS de indicatoren op enig moment hebben vastgesteld. Daarnaast zijn er wettelijke indicatoren. De ambtelijke organisatie heeft daar geen invloed op maar kan indicatoren wel inzichtelijk maken. Wensen ten aanzien van de indicatoren kunnen door PS worden aangedragen.

De voorzitter constateert dat consequent wordt gewerkt aan het gekozen model.

Op een vraag van de heer Van Essen licht de heer Van Wijk toe dat gewerkt wordt aan het opvolgen van de aanbevelingen uit de auditrapportage mobiliteit financiën, ook aan de aanbeveling om de financiële functie binnen de organisatie te verstevigen, o.a. door de concerncontroller in de directieraad te positioneren en de afdeling financiën waar nodig te verstevigen. Overigens laat hij zich over dat laatste nu niet uit.

Gedeputeerde Straat licht toe dat er dienaangaande bij de begroting over de voortgang zal worden gerapporteerd. Op de vraag van de heer De Brey of er inmiddels invulling is gegeven aan de ruimte, die PS bij de kadernota aan de ambtelijke organisatie heeft geboden, antwoordt de gedeputeerde dat dit “onderhanden” is.

Op een vraag van de heer Wijntjes, antwoordt de heer Van Wijk dat de VNG, die een zeer informatieve website heeft voor gemeenten, anders georganiseerd is dan het IPO: een dergelijke website voor provincies is nog niet voorhanden.

De voorzitter dankt de heer Van Wijk voor zijn duidelijke toelichting.

2.4 Evaluatie van de auditcommissie

De voorzitter vraagt hoe GS aankijken tegen het functioneren van deze auditcommissie, te beginnen bij "algemene indruk". De griffier maakt een samenvatting van de aangedragen punten, die in de volgende vergadering zal worden behandeld.

Gedeputeerde Straat merkt het volgende op:

- Sinds zijn aantreden bestaat deze auditcommissie al. Hij heeft geen vergelijkingsmateriaal ten opzichte van de vorige periode.
- Hij vindt het zinvol om op deze manier met de auditcommissie in gesprek te gaan, omdat er meer ruimte beschikbaar is voor de bespreking van technische en financiële aangelegenheden. Er is een open en goede sfeer en dat moet men met elkaar vasthouden.
- Gedurende het proces bleek dat de verwachtingen niet helemaal duidelijk waren. Z.i. moet nog scherper worden verwoord wat de doelstelling is van deze commissie in relatie tot die van BEM.
- De vraag is of er op termijn wel voldoende agenda voor deze commissie zal zijn, om in de huidige frequentie bijeen te komen.

Gedeputeerde Straat verlaat vervolgens de vergadering.

Geïnterviewd wordt hoe de commissieleden aankijken tegen het functioneren van de auditcommissie.

Algemene Indruk / meerwaarde ten opzicht van subcommissie voor de jaarrekening

De heer Van Essen:

Het karakter van deze commissie is anders, informeler dan van de andere Statencommissies. De discussies zijn technischer en minder politiek. Het gaat vooral over de techniek van de P&C cyclus en niet over de inhoudelijke kant.

In deze commissie worden veel minder statenbrieven/statenvoorstellen behandeld dan in andere commissies. GroenLinks is van mening dat alle statenvoorstellen, gezien de politieke dimensie daarvan, altijd ook in de reguliere Statencommissie moeten worden behandeld.

Hij vindt het nodig een keuze te maken of deze commissie bewust een wat informeler karakter moet hebben. Het onderscheid met BEM moet duidelijker zijn. Een volwaardige commissie zou beter in de commissiekamer kunnen vergaderen, waar alle partijen vertegenwoordigd zijn.

De voorzitter wijst erop dat het vergaderen in de commissiekamer niet de vraag oplost of alle fracties dan wel aanwezig zullen zijn.

De heer De Brey memoreert dat de auditcommissie door PS is ingesteld. De commissie heeft mandaat en de informelere omgang doet niets af aan de formele status van deze Statencommissie.

De heer Van Essen zou verwachten dat alle partijen aanwezig zouden zijn, daar de auditcommissie als een volwaardige Statencommissie wordt beschouwd en er in dat gremium belangrijke onderwerpen worden besproken. Dat is nu nog niet het geval.

Mevrouw De Haan herkent de informele sfeer in deze commissie maar de formele status van deze commissie doen bepaald recht aan de zwaarte van de te behandelen onderwerpen. Zij is er niet op voor de

statenvoorstellen niet meer in deze commissie te behandelen, immers, de agenda van deze commissie is vaak al beperkt.

Ook zij signaleert een magere bezetting van deze commissie. Zij vindt dat merkwaardig omdat er zeer belangrijke zaken in de auditcommissie worden besproken. Zij gaat bij afwezige fracties navragen waarom ze niet aanwezig zijn in de auditcommissie.

Mevrouw Engelsman deelt mede dat de griffie de afwezige fracties hierop heeft aangesproken. De reactie is dan vaak dat fracties tijdgebrek hebben, ze het verslag wel lezen en dat een geagendeerd statenvoorstel toch wel in PS wordt behandeld waarop alsnog kan worden gereageerd. Destijds (oktober 2017) is afgesproken dat de auditcommissie als een vrij technische commissie zou worden ingericht. De commissie zou vooral de P&C cyclus en de jaarrekening gaan toetsen. Toen de commissie in februari 2018 werd ingesteld, werd de provincie met de nodige onvoorziene omstandigheden geconfronteerd. Daardoor kreeg de auditcommissie ook urgentere taken, die vooraf niet voorzien werden.

Mevrouw Krijgsman onderschrijft dat de auditcommissie een technisch karakter heeft. Dat biedt een uitgelezen kans aan fracties om zich in een belangrijk deel van het statenwerk te verdiepen. Zij wijst erop dat een kleine partij als de SGP altijd vertegenwoordigd is in deze auditcommissie.

Haar fractie kan zich voorstellen dat de vergadering van de auditcommissie aan de BEM vergadering wordt gekoppeld; zo nodig kan de samenstelling van leden tijdens de vergaderingen wisselen, zoals ook in andere commissievergaderingen te doen gebruikelijk is. Daardoor kunnen de kleinere agenda's van BEM en de auditcommissie aan elkaar worden gekoppeld en zullen er waarschijnlijk meer statenleden gaan aansluiten. H.i. maakt de informelere sfeer het beter mogelijk verdiepende vragen te stellen en daar wordt door GS en ambtenaren goed op ingespeeld.

De heer Wijntjes noemt deze auditcommissie een formele commissie met een informele open sfeer. Het is een technische commissie die ervoor moet zorgen dat er een goede begroting en een goede jaarrekening tot stand komt. De vakcommissies kunnen daar vervolgens het politieke debat over aangaan.

Z.i. gaf de subcommissie van de jaarrekening te weinig invulling aan de controlefunctie van PS. In andere provincies is het controlebestel een verbijzonderde taak van de staten. In de nieuwe wetgeving is het een taak die bij PS hoort en dat moet dan ook in de organisatie goed geregeld worden. Ook hij meent dat de frequentie van vergaderingen op den duur zal kunnen gaan afnemen. Dat zou een goede zaak zijn maar dat doet niets af aan het formele karakter van deze commissie.

Hij zou het op prijsstellen wanneer wordt nagegaan hoe de controlefunctie van PS in andere provincies is geregeld. Volgens hem is er geen enkele provincie een subcommissie voor de jaarrekening te vinden. Hij meent dat alle provincies over een auditcommissie beschikken.

Z.i. is het verrichten van begrotingsonderzoek ook een belangrijke taak van PS maar dat blijft in Utrecht onderbelicht.

Zijn suggestie is om met het oog op de nieuwe staten mogelijke begrotingsposten te inventariseren, die relevant zijn voor een onderzoek. Audits behoeven niet uitsluitend een financieel karakter te hebben. Hij noemt in dit verband bv. de planningsgegevens in relatie tot de omvang van bedrijventerreinen of woningbouw die de provincie denkt nodig te hebben. Hij vindt het erg interessant te onderzoeken wat de achtergrond van de planningsgegevens is. Is er daadwerkelijk sprake van een probleem of wordt er eern probleem gesuggereerd? Serieus onderzoek van PS houden ook GS scherp en dat is goed voor het functioneren van de provinciale democratie.

Mevrouw De Haan sluit zich aan bij de suggestie van de heer Wijntjes.

De voorzitter kan zich voorstellen dat er een shortlist met te onderzoeken thema's ten behoeve van de nieuwe staten wordt opgesteld.

Agenda AC / uitvoering van taken

Accountant

Mevrouw Krijgsman begreep zojuist van de gedeputeerde dat de accountant onvoldoende bemensing heeft om de jaarrekeningcontrole van de provincie tijdig af te ronden, temeer daar de accountant ook nog andere

verplichtingen heeft. Zij weet dat dit probleem bij meerdere accountant speelt. Zij vindt het belangrijk bij de komende aanbesteding van de accountant na te gaan of er wel voldoende bezetting aanwezig is, dit in verband met de continuïteit van de controle.

De voorzitter zegt dat toe.

Mevrouw De Haan wijst erop dat PS de opdrachtgever zijn van de accountant. Het is belangrijk dat PS die eigenstandige rol goed invullen. Zo kwam het voor dat, ondanks een verzoek van deze commissie, de accountant niet naar een vergadering kwam en dat per brief liet weten. Belangrijk is het een onderscheid te maken tussen de rol van PS richting accountant en de rol van de accountant richting GS en ambtelijke organisatie. Niet altijd werd dat goed onderscheiden maar dat moet wel.

De heer De Brey is in andere settings gewend dat het overleg met de accountant deels gebeurt buiten aanwezigheid van bestuurder, gedeputeerde, ambtelijke ondersteuning. Dat gebeurt niet in de provincie Utrecht maar is z.i. wel wenselijk. De overige aanwezigen sluiten zich daarbij aan.

De heer Van Essen ervaart in de praktijk niet daadwerkelijk dat PS opdrachtgever van de accountant zijn. Wellicht kunnen voorzitter en griffie dat meer tot uitdrukking brengen in de agenda. PS moeten die eigenstandige rol zelf oppakken, anders gebeurt het niet.

Mevrouw Engelsman heeft in de afgelopen maanden, bij de ondersteuning van deze commissie, ervaren dat het contact met de accountant niet altijd gemakkelijk tot stand kwam. Daar heeft zij het toen bij gelaten, deels uit onervarenheid, maar ook om de relatie met de accountant niet onnodig onder druk te zetten, temeer daar er tussen accountant en ambtelijke organisatie al verschillende lijnen waren uitgezet.

De heer Wijntjes stelt het op prijs dat de gedeputeerde en de ambtenaren in de vergaderingen van de auditcommissie aanwezig zijn, juist om kennis met PS te delen. Wel is hij het er mee eens dat de commissie ook de gelegenheid moet krijgen voor overleg met de accountant, buiten aanwezigheid van GS en de ambtelijke organisatie.

De vraag wordt gesteld hoe de auditcommissie kan bevorderen dat de accountant de controle van de jaarrekening zo snel mogelijk gaat afronden en daar eerste prioriteit aan geeft.

Gememoreerd wordt dat de accountant in de vorige vergadering aangaf met personele krapte te maken te hebben, maar daar werd toen niet op gereageerd.

Opgemerkt wordt dat de accountant de auditcommissie vandaag zou informeren over de voortgang van de controle (zoals door het CDA bij aanvang van de vergadering werd opgemerkt), maar die afspraak werd door de accountant afgezegd. Die melding is bij GS binnengekomen en niet bij PS, terwijl PS opdrachtgever is.

Afgesproken wordt dat de destijds gemaakte afspraken met de accountant zullen worden nagegaan, ook voor wat betreft de oplevering van producten.

De auditcommissie wil de volgende keer met de accountant in gesprek gaan, buiten aanwezigheid van GS, over de voortgang van de controle en over de reden waarom dat stagneert.

De voorzitter en de griffier zullen dit voorbereiden en ter zake actie ondernemen.

Bij de selectie van de nieuwe accountant, zullen de lijnen tussen PS als opdrachtgever en de accountant worden benadrukt.

Mogelijk dat de communicatielijnen tussen de voorzitter van de auditcommissie en de accountant in de toekomst wat worden geïntensiveerd, los van GS en de ambtelijke organisatie.

Bespreken van de uitkomsten van de door GS uitgevoerde doelmatigheidsonderzoeken ingevolge artikel 217a van de Provinciewet.

Tot nog toe is dat niet aan de orde geweest. Afgesproken wordt dat GS gevraagd zal worden naar de uitkomsten van het laatste doelmatigheidsonderzoek.

Het voorbereiden van de verdere ontwikkeling van de P&C cyclus

Reeds eerder besproken.

Controleren en beoordelen van de verantwoording fractievergoedingen.

Is reeds gebeurd.

Te signaleren en waar nodig te adviseren om te komen tot bijsturing van niet-financiële zaken die een risico voor de provincie vormen

Afgesproken wordt hier invulling aan te geven bij de beoordeling van de risicoparagraaf uit de jaarrekening.

De commissie brengt van haar bevindingen en aanbevelingen verslag uit aan Provinciale Staten

Dit punt houdt in dat, wanneer er een statenvoorstel wordt besproken, de auditcommissie daarover advies aan PS zal uitbrengen.

Afgesproken wordt dat er over de ervaringen met het functioneren van de auditcommissie 2018 een evaluatienotitie aan PS zal worden aangeboden. Dit kan ook in de vorm van een statenvoorstel of een statenbrief.

Mevrouw De Haan komt terug op de eerdere suggestie om de commissie BEM en de auditcommissie agendatechnisch en qua tijdstip aan elkaar te koppelen. De ChristenUnie kan zich daar wel in vinden.

De heer V.d. Dikkenberg vreest dat er daardoor minder tijd en rust overblijft voor bespreking van de punten. Mevrouw Krijgsman vindt het belangrijk dat zo'n gekoppelde commissie niet tegelijkertijd plaatsvindt met de vergadering van een andere Statencommissie. Alle fracties moeten de gelegenheid krijgen naar de auditcommissievergaderingen te gaan.

De heer Van Essen memoreert dat ook de gedeputeerde de afbakening tussen de auditcommissie en BEM niet altijd even duidelijk vond.

De heer De Brey wijst erop dat de auditcommissie een eigen reglement van orde heeft, in tegenstelling tot de overige Statencommissies. In voornoemd reglement is opgenomen waar de auditcommissie over gaat. Geconstateerd wordt dat een dergelijk reglement ook voor de overige Statencommissie van belang is en meer duidelijkheid zou bieden over de te behandelen onderwerpen. Dat advies zal de auditcommissie aan de Statencommissies meegeven.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af. De griffier zal de evaluatiepunten verwerken en daarover in de volgende vergadering een conceptnotitie ter vaststelling aan de auditcommissie voorleggen.

3. TER INFORMATIE

Geen bijzonderheden.

4. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.